

Kulosaaren yhteiskoulun TET-jaksot

9. luokka: 4.-8.10.2021.

TET-jakso pähkinäkuoressa

TET on lyhenne sanoista työelämään tutustuminen. TET:n tarkoituksena on lähentää koulua ja työelämää sekä parantaa ja monipuolistaa oppilaiden tietämystä ammasteista, koulutuksesta ja työelämän vaatimuksista. TET-jakso voi olla nuorelle ainutlaatuinen mahdollisuus saada tietoa työelämästä. Omakohtaiset kokemukset työelämästä edistävät nuoren itsetuntemusta ja sosiaalisia taitoja, syventävät työelämätietoutta sekä tukevat oppilaan jatko-opintoihin hakeutumista.

Kulosaaren yhteiskoulussa TET toteutetaan 8.luokalla ja 9.luokalla viikon jaksoina. Koronan vuoksi 8. luokan TET-jakso jäi toteutumatta. 9. luokan TET-jakso on **4.-8.10.2021**.

Yleensä useimmat oppilaista hankkivat itse työpaikkansa. Itsenäinen haku on perusteltua, koska nuori oppii näin käytännössä työhaussa tarvittavia taitoja. Myös opinto-ohjaajalta saa tietoja työpaikoista, joihin voi pyrkiä TET-jaksoa suorittamaan.

TET-jakson materiaalit:

- **Työelämään tutustumissopimus:** työnantajan, oppilaan ja huoltajan täytettäväksi → alkuperäinen palautetaan opinto-ohjaajalle heti sopimuksen tekemisen jälkeen. Toinen kappale/kopio jää työpaikalle.
- **Todistus** työelämään tutustumisesta → työnantaja arvioi työpaikalla suoriutumista. Todistus näytetään heti tutustumisjakson päätyttyä opinto-ohjaajalle näyttönä työssäolosta ja jotta varmistetaan, että todistus tulee pyydettyä. Hyvästä TET-todistuksesta voi olla hyötyä esim. kesätyöpaikan haussa.

Työpaikalla oppilaan tukena toimii tutustumispaikan nimeämä **vastuuhenkilö**, joka ohjaa nuoren päivittäistä työskentelyä ja valvoo nuoren harjoittelujaksoa.

Koululla oppilaan yhdyshenkilönä toimii **oppilaan opinto-ohjaaja**. Opinto-ohjaajaan voi olla yhteydessä TET-viikon aikana esimerkiksi pulmatilanteissa. Tämän lisäksi opinto-ohjaajalle ilmoitetaan työpaikan vastuuhenkilön lisäksi mahdolliset TET-jaksoon kohdistuvat poissaolot (tyypillisimmin sairastuminen).

Muutama pelisääntö valaisee työelämään tutustumista

Haastattelu: Oppilaan on hyvä käydä työnantajan puheilla ja esittelemässä itsensä ja asiansa sekä täyttämässä annettu sopimuslomake. Tapaamisesta on hyvä sopia ennakoon.

Työesteisyys: Oppilaalla saattaa olla esim. allergioita, jotka rajoittavat osallistumista tiettyjen alojen tehtäviin. Ravitsemus- ja elintarvikealojen yrittäjät saattavat edellyttää, että työelämään tutustuja antaa salmonellanäytteen vaikka tarkastukset rajataan henkilöihin, joiden työsuhteen oletetaan kestävän vähintään kuukauden. Näyte otetaan koulun terveydenhoitajan opastamalla tavalla. Työnantaja ilmoittaa sopimuslomakkeella näytteenoton tarpeesta ja muista työhön liittyvistä erityisvaatimuksista.

Työvaatetus: Työ asettaa usein pukeutumisvaatimuksia. Mikäli työpaikan toimintoihin kuuluu pukeutua suoja- tai työasuun, noudatetaan työpaikan pukeutumissääntöä.

Poissaolot: Ennakkoon tiedossa olevat poissaolot työstä tulee ilmoittaa työnantajalle ajoissa. Myös kouluun opinto-ohjaajalle pitää ilmoittaa poissaoloista heti kun ne ovat tiedossa.

Tietoja vanhemmille:

- Työelämään tutustuminen on osa koulun opetussuunnitelman mukaista toimintaa. Oppilaat eivät ole työsuhteessa työnantajaan eikä heille makseta palkkaa.
- Työnantajaa velvoittavat nuoria työntekijöitä koskevat työsuojelusäädökset.
- Koululaisen työviikko on 30 tuntia. Sama pätee TET-jaksollakin. Työpäivä on siis yleensä **6 tuntia**, mihin sisältyy työpaikan oman käytännön mukaiset ruoka- ja kahvitauot. 15 vuotta täyttänyt voi työskennellä klo 06.00–22.00 välillä, alle 15-vuotias klo 08.00–20.00.
- Kaikki koululaisia koskevat vakuutukset ovat voimassa tutustumisjakson aikana niin työpaikalla kuin työmatkoilla. Mikäli TET-jakso suoritetaan pääkaupunkiseudun ulkopuolella, siitä tulee keskustella opinto-ohjaajan kanssa ja sovittava erityisjärjestelyistä. Tällaisessa tapauksessa koulu ei korvaa mahdollisia matka- ja majoituskuluja.
- Laki vahingon korvaamisesta ei tunne alaikää. Myös alle 18-vuotiaat korvaavat tahallisesti aiheuttamansa vahingot itse. Rikosoikeudellinen vastuu koskee jo 15-vuotiaita.
- Koska TET on osa koulunkäyntiä, oppilaat selvittävät mahdolliset poissaolonsa tavalliseen tapaan.

Ruokailu

Oppilaat ovat oikeutettuja maksuttomaan kouluateriaan myös TET-jakson aikana. Useimmat työnantajat tarjoavat oppilaalle päivittäin maksuttoman aterian. Jos tämä ei ole mahdollista, oppilas ohjataan ruokailemaan lähimmälle koululle. Opinto-ohjaaja sopii ruokailujärjestelyistä niiden oppilaiden kanssa, jotka eivät saa työnantajalta maksutonta lämmintä ateriaa. Jos ruokailu ei toteudu edellä mainituilla tavoilla, voi ruokailusta saada korvausta 2,50 euroa päivässä. Tällöin opinto-ohjaajalle on toimitettava kuitti ostoksista, jonka toisella puolella on oppilaan nimi, tilinomistajan nimi ja tilinumero. Kuitilla tulee olla ostettu ruokaa, ei esimerkiksi karkkia.

Matkajärjestelyt:

Mikäli oppilaalla on matkaa kotoa työpaikalle yli 3 km, koulu korvaa oppilaan matkat, ellei matka järjesty esim. vanhempien kyydillä tai jollei oppilaalla ole omaa matkakorttia, jossa on riittävästi kautta TET-harjoittelun ajaksi. Myös koulun matkakortti on voimassa TETin aikana. Tarvittaessa

Helsingin sisäiset matkat korvataan. Oppilas saa koululta kertakäyttöisiä matkakortteja, joille on ladattu valmiiksi arvoa työmatkoja varten.

Jos oppilas on poikkeuksellisesti hankkinut työpaikan HSL:n ABC-vyöhykkeiden ulkopuolelta, hän maksaa itse mahdolliset matka- ja majoituskulut.

11 ohjetta työelämään tutustumaan lähtevälle:

1. Ole täsmällinen ja saavu työharjoittelupaikalle ajoissa.
2. Pukeudu asiallisesti ja työharjoittelusi vaatimalla tavalla.
3. Noudata tarkoin ohjeita, jotka saat työharjoittelupaikallasi.
4. Noudata työharjoittelupaikkasi työturvallisuusohjeita.
5. Osoita tehtävissäsi huolellisuutta ja kiinnostusta, ole aktiivinen!
6. Säilytä rauhallisuus ja kohteliaisuus eri tilanteissa.
7. Kysy tarvittaessa rohkeasti neuvoa työharjoittelupaikkasi vastuuhenkilöltä.
8. Toimi avoimesti ja rehellisesti.
9. Ilmoita mahdollinen poissaolosi työharjoittelupaikalle ja kouluun.
10. Noudata matkoilla liikennesääntöjä ja varovaisuutta.
11. Jos työharjoittelupaikalla on hankaluuksia, oma opo on vain puhelinsoiton päässä.

Iloa TET-jaksolle!

Terveisin Kuliksen opot

Satu Nevalainen, satu.nevalainen@ksyk.fi, p. 040-5529708 (9BCF)

Kaisa Stenbäck, kaisa.stenback@ksyk.fi, p. 050-4365601 (9ADE)